

## Met leden in gesprek bij het GroenLinks Beraad

Op zaterdag 22 juni kwamen de nieuwe deelnemers van het GroenLinks Beraad bijeen in cursus- en vergadercentrum Domstad in Utrecht. Met 34 aanwezige GroenLinks leden zijn er verschillende onderwerpen op tafel gelegd, met de volgende hoofdvragen:

- Wat zie je van ons? .... En wat zou je van ons willen zien?
- Waar ben je trots op/blij mee als lid van GroenLinks?
- Waar maak je je zorgen om, met betrekking tot GroenLinks?

## Gesprek op voeten

We begonnen met een *gesprek op voeten*. Deze interactieve gespreksvorm geeft iedereen de mogelijkheid een onderwerp aan te kaarten als antwoord op de drie bovenstaande vragen. Vervolgens wordt er gekeken of mensen het hier eens of oneens mee waren. Er zijn verschillende onderwerpen geopperd op de drie vragen:

Wat zie je van ons? ....En wat zou je van ons willen zien?

- Te weinig over gezondheid en duurzame landbouw
- Andere politieke partijen zichtbaarder in het nieuws, GroenLinks voornamelijk actief op sociale media.
- Wens voor een grote, sterke linkse beweging.
- Veel abstracte beleidspunten, er moeten meer concrete actiepunten voorgesteld worden (zoals bijvoorbeeld het energieprijsplafond)..
- Een gebrek aan een eigen verhaal, GroenLinks is voornamelijk alleen aan het reageren. Het ideologische is minder terug te zien hierdoor.
- Door de samenwerking met de PvdA is GroenLinks vele malen zichtbaarder. Echter, kan deze samenwerking ook als defensief worden ervaren. Dit omdat de nadruk op negatieve en rampverhalen wordt gelegd.
- Wens om aan te sluiten bij maatschappelijke initiatieven/burgergroepen die mobiliseren.
- Weinig zichtbaarheid bij demonstraties voor mensenrechten.
- Te weinig contact met ervaringsdeskundigen.

Waar ben je trots op/blij mee als lid van GroenLinks?

- Een partij die vergezichten en oplossingen biedt.
- Heel trots op samenwerking met de PvdA, waardoor er een groter bereik is.

Waar maak je je zorgen om, met betrekking tot GroenLinks?

- Zorgen over groeiend polarisatie en weinig diversiteit

- Dat er veel met GroenLinkersers gepraat wordt, maar te weinig met de maatschappij.
- De samenleving vormt zich steeds verder naar een ik-cultuur.
- De worsteling van de 'GroenLinks-bubbel': enkel omringd worden door gelijkgestemde mensen, waardoor er weinig andere denkbeelden of invloeden van buitenaf je bereiken.
- Het is niet toegankelijk om actief te worden voor de partij als nieuw lid.
- Een sterke, maar zorgwekkende tweedeling in de eigen partij, met als breekpunt Israël-Palestina.
- Blijven we links genoeg als we groter worden en blijven we groot genoeg als links?
- Gebrek aan een duidelijk verhaal op migratie, waardoor het niet overkomt bij iedereen.

## Open Space

Hierna ging de groep verder met een zogeheten *open space*. Hier worden agendapunten aangekaart, die vervolgens de gespreksonderwerpen konden worden bij een langer gesprek in kleinere groep. Er was ruimte voor 20 gesprekspunten in totaal, deelnemers kiezen zelf aan welk groepsgesprek ze deelnemen. De belangrijkste regel hierbij is *de wet van twee voeten*, wat betekent dat iedereen te allen tijde vrij is om te bewegen door de verschillende ruimtes en gesprekken. Zo kan je bij één of juist meerdere gesprekken aansluiten, maar kan je er ook voor kiezen om er even tussenuit te stappen.

Er zijn negentien agendapunten aangeleverd, waar vervolgens vijftien gesprekken in totaal over hebben plaatsgevonden tijdens de *groepsgesprekken*. Deelnemers hebben zelf korte gespreksverslagen gemaakt van deze groepsgesprekken. Die zijn hieronder toegevoegd.

## Groepsgesprekken

*Is GroenLinks “woke”?*

Belangrijke inzichten:

- *Woke* is volgens Wikipedia “doorgeslagen politieke correctheid”. Streven naar gelijkwaardigheid is niet *woke*. Echter, de cancelcultuur van *woke* is niet oké.
- GroenLinks mag standpunten innemen over Zwarte Piet, maar kan beleidsstukken inzetten als er sprake is van achterstand.
- Iedereen moet gelijke kansen krijgen in de samenleving, maar niet iedereen moet op dezelfde plek eindigen.

- Als antwoord op de vraag: GroenLinks is bewust inclusief, maar nog niet *woke*. De partij moet ervoor waken zich te veel te associëren met *woke*.

### *Gezonde voeding, gezonde landbouw en gezonde natuur*

#### Belangrijke inzichten:

- Grote samenhang tussen gezondheid van de bevolking en voedsel.
- Van curatief naar preventief: geld wat we nu uitgeven aan zieke mensen en het schoonmaken van het milieu beter uitgeven aan stimulering van lokale en gezonde voedselproductie.
- Nu: landbouw is conservatief bolwerk. We moeten zorgen voor een positief, progressief perspectief voor de landbouw in relatie tot gezondheid van mens, boer en natuur.
- Voedsel biedt als onderwerp veel aanknopingspunten voor andere progressieve thema's (energietransitie, landbouwtransitie, transitie in de gezondheidszorg en sociale ongelijkheid bijvoorbeeld).

### *Generatieve AI*

#### Belangrijke inzichten:

- Regulering is zeer belangrijk.
- Inzicht in wat het gaat betekenen om generatieve AI te hebben. Hoe gaat het ingezet worden?
- Kritisch denken als *skill* in het onderwijs.
- Wat betekent dit voor het energieverbruik en hoe rijmt dit met verduurzaming?
- Grote impact met betrekking tot armoede, kansengelijkheid en onderwijs.

*Kan GroenLinks luisteren naar de samenleving?* (Dit gesprek heeft twee verschillende rondes plaatsgevonden).

#### Belangrijke inzichten:

- Luisteren naar initiatieven van bewoners.
- Terugkoppeling horen en geven, ook al is het niet gelukt.
- Buiten campagnetijd van belang, dus ook als er geen verkiezingen zijn de straat op.
- Meer aanwezigheid zonder politiek mee te nemen.
- Trainingen voor leden en meedoen met de samenleving.

## *Positiviteit*

### Belangrijke inzichten:

- GroenLinks is een partij met leden waar je jouw mening kan geven.
- Verduurzaming gaat door, ongeacht de regering. Wind- en zonnenergie + recycling is kosteneffectief.
- Aandacht voor rechtstaat groeit.
- In slechte tijden worden mooie kunstwerken gemaakt door veel inspiratie.
- Er is veel in Nederland dat goed gaat: ov, openbare ruimte is verzorgd, er is veel verbinding (voetbal, concerten).
- GroenLinks heeft heel mooie toekomstplannen, de wereld kan mooier worden hierdoor.
- Negativiteit maakt helder wat er te koesteren is en welk positief verhaal je daar tegenover kan stellen.

### *Hoe komen we uit onze GroenLinks bubbel en sluiten we compromissen?*

### Belangrijke inzichten:

- Luisteren naar mensen en hier zichtbaarheid rondom creëren.
- Meer de wijk in gaan en verbinding zoeken.
- Meer intentie ophalen en bruggen bouwen.
- Mildere toon bij campagneberichten.

### *Kansengelijkheid: hoe kunnen we de tweedeling in de samenleving voorkomen?*

### Belangrijke inzichten:

- Profileer GroenLinks meer als onderwijspartij om gelijkheid te bevorderen.
- Probeer om van het imago 'grachtengordel links' af te komen.
- Profileer op specifieke thema's (bijvoorbeeld speciaal onderwijs, eerlijke groep 8 toets, middelen voor vmbo-scholen).
- GroenLinks wil voorkomen dat het een maatschappij van *haves* en *have nots* wordt.

### *Hoe wordt GroenLinks ontvangen in aandachtswijken en op het platteland? Hoe kunnen we hier iedereen bereiken?*

### Belangrijke inzichten:

- Op wijkniveau naar de mensen toe gaan en "woorden & daden" laten zien.  
Luisteren naar problemen van mensen.

- GroenLinks zelf zou meer divers kunnen zijn.
- Vertrouwen opbouwen en dat jaren.

*Wat kan GroenLinks doen tegen de gevolgen van het asielbeleid?*

Belangrijke inzichten:

- Misstanden (zoals weinig privacy, geen onderwijs, veel verhuizingen etc.) in de asielopvang krijgen onvoldoende maatschappelijke aandacht.
- Pleit als partij voor goede, permanente opvang. Dit vraagt om een helder beleid, wat uitlegbaar is aan aandachtswijken. Specifiek met betrekking tot grenzen en de open grenzenwereld.

*Hoe gaat GroenLinks om met polariserende onderwerpen (zoals bijvoorbeeld Israël-Palestina)?*

Belangrijke inzichten:

- Belang van vinden van goede werkvormen waar over gecommuniceerd kan worden, zodat mensen weten wat er speelt. Dit kan bijvoorbeeld via nieuwsbrieven, maar het is ook goed om te zoeken naar eventueel nieuwe kanalen om partijgenoten te informeren.
- Niet wachten tot een congres met het aankakten van lastige onderwerpen, dit vermoeilijkt sociale veiligheid.
- Het compartimentaliseren van meningsverschillen kan helpen om (op kleinere thema's) consensus te vinden.
- Altijd het gesprek aangaan, ongeacht het onderwerp.
- Er liggen wel veel uitdagingen (zoals consensus zoeken vs. *agree to disagree* en sociale veiligheid)

*Blijft GroenLinks ook groen genoeg in de samenwerking/fusie met PvdA?*

Belangrijke inzichten:

- Het gevoel en de dynamiek van 2017/2018 mist ten opzichte van nu.
- Het groene vergezicht is verder naar andere politieke partijen getrokken in plaats van GroenLinks-PvdA.

*Wat is het wenkende toekomstperspectief van GroenLinks?*

Belangrijke inzichten:

- Positieve symboolpolitiek is zeer belangrijk (zoals bijvoorbeeld goede fietspaden in Amstelveen, schoolontbijt, 30 km/h in het centrum van Amsterdam etc.), dit is merkbaar. Hierdoor kan je meer 'overwinningen' claimen.
- Het is leuk om bij te dragen aan een 'betere' wereld.
- Verbeteren ov buiten de stad.
- Mensen willen vooruitgang en mogelijkheden, maar dan moet dit wel soepel verlopen.

*Hoe verduurzamen we de zorg? En hoe gaan we om met alle komende veranderingen die eraan komen (personeelstekort), samen met bewoners en medewerkers?*

Belangrijke inzichten:

- Waardering en betrokkenheid neerzetten voor eigen teams en personeel.
- Lange termijnvisie op duurzaamheid kan gedragen worden door vaste teams.
- Ervaring leert dat meeste managementlagen in de zorg hier niet open voor staan.

*Hoe blijven we ons eigen verhaal positief vertellen in plaats van negatief te reageren op de coalitie?*

Belangrijke inzichten:

- Balans tussen eigen geluid en oppositie.
- Frames in de media herkennen en proberen om te buigen.
- Diverse representatie.

*Wat gaan we doen voor de mentale gezondheid (van met name jongeren)?*

Belangrijke inzichten:

- Verschillende oorzaken, zoals:
  - o Sociale media
  - o Prestatiedruk
  - o Snelle cultuurontwikkelingen en veranderingen
  - o Individualisme
- Verschillende oplossingen, zoals:
  - o Nieuwe definitie(s) van succesvol leven formuleren
  - o Betere financiële en sociale vangnetten creëren
  - o Vrijwilligerswerk ondersteunen
  - o Sociale vaardigheden verbeteren

### **35-to-5**

Afsluitend kwamen alle deelnemers van het Beraad bij elkaar, om de vijftien gesprekken samen te voegen. Elke deelnemer schreef één les op uit een gesprek die ze hebben bijgewoond en die ze graag mee wilden geven. Vervolgens werden deze kaartjes onderling uitgewisseld. Diegene die het kaartje kreeg kon een score geven op het onderwerp, wat een aantal verschillende rondes gebeurd is. Hierdoor wordt er dan door de groep beoordeeld welk onderwerp het meeste aansloeg. De top zes inzichten:

- Goed onderwijs hoort een prioriteit te zijn. Zo voorkomen we een tweedeling in de samenleving en spreken we mensen aan.
- Ga de wijk in en luister naar de bewoners, ga een gesprek aan. Geen campagne, maar open in de samenleving. Hierdoor ga je het gesprek terloops aan over wat van waarde is.
- Leg beter je succesverhalen uit.
- Zorg (weer) voor een inspirerende, groene toekomstvisie voor Nederland.
- Claim en vier kleine verbeteringen die invloed hebben op het dagelijks leven van mensen.
- Inzet op meer diversiteit binnen de partij en daarvan gebruik maken bij representatie.